

Horizon.taal

Jaargang 42 - nummer 244

juli - augustus 2010

Frans & Frans = 2! (p.4)

Esperanto-movado en Indonezio?! (p.7)

HORIZONTAAL

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.,
42ste jaargang.

Versijnt de 1ste van elke oneven maand.

Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd.

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen
tel.: 03 234 34 00 fax: 03 234 54 33
Epost: horizon.taal#skynet.be
Webstek: <http://www.esperanto.be/fel/nl>.

Abonnementen: 25,00 EUR

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen: KBC 402-5510531-55
of Fortis 001-2376527-06.

IBAN-nummers van FEL:

IBAN BE66 0000 2653 3843
BIC: BPOTBEB1

Redactie:

Lode Van de Velde

Medewerkers:

Petro De Smedt, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert,
André Ruyschaert, Emiel Van Damme, Julia Litvinova, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

	1-malig	3-malig*	6-malig*
formaat 1/1:	250	625	1000
formaat 1/2:	150	375	600
formaat 1/3:	110	275	440
formaat 1/4:	80	200	320
formaat 1/6:	55	140	220
formaat 1/12:	30	75	12

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een door u drukklaar geleverd exemplaar.

Op deze tarieven geldt het BTW-tarief van 21%.

Kleurtoeslag bedraagt 125 euro per kleur en per inlassing.

De welverdiende zomervakantie staat alweer voor de deur. Wie zin heeft, kan een weekje op kamp in Slowakije om Esperanto te leren. Zie www.lernu.net (en klik dan op “lernu!-bijeenkomst”).

Hierbij willen we je ook graag helpen met het plannen van het nieuwe schooljaar. In Vlaanderen starten we opnieuw met verschillende cursussen in klasverband (Antwerpen, Gent, Leuven, Oostende, Peer, Tienen, Turnhout) alsook een snelcursus in Leuven en over de taalgrens in Louvain-La-Neuve (voor deze laatste: zie achterflap van dit nummer).

Het volledige overzicht en praktische info vind je vanaf nu steeds op:

<http://www.esperanto.be/cursus>

INHOUD	
<i>Frans & Frans = 2!</i>	4
<i>Nieuws van het Esperanto-Fonds Cesar Vanbiervliet</i>	7
<i>Esperanto-movado en Indonezio?!</i>	8
<i>Taalproblematiek</i>	10
<i>Beneluksa Kongreso</i>	11
<i>Clubprogramma's</i>	13

J'la kiffe grave cette meuf! Hé, t'as pas une clope? Ouais, dans ma bagnole.

Als je dit verstaat, spreek je meer dan alleen maar schoolfrans en heb je geen nood aan dit artikel om je in kringen te begeven waar ze geen standaardfrans spreken. Dit hoeft niet eens in de straten van de *banlieue* (buitenwijken) te zijn, dit is de taal van jongeren in 't algemeen die zo spreken om *cool* te zijn en erbij te horen – maar ook in huiselijke kring wordt dit vaak gesproken. Het spreekt ook vanzelf dat dit jongerenjargon ook geregeld verandert, vooral wanneer de ouders ook zo beginnen te spreken ontstaat weldra een nieuw taaltje. Maar zowel jongeren willen dingen voor hun ouders verbergen (bv. dat ze een jointje gerookt hebben) als ouders voor hun te jonge kinderen (bv. wanneer ze over seksueel getinte of andere gevoelige zaken willen spreken.)

veelgebruikte familiale woorden	
bagnole (f)	auto
blé, fric, pognon (m)	geld
bordel (m)	rommel
bouquin (m)	boek
casser (se)	weggaan
chialer	dreinend wenen
chier (faire)	lastig (vallen)
clope (f)	sigaret
dingue (adj)	gek
frangin(e)	broer/zus
fringue (f)	kleding
gosse (m)	kind
nana, gonzesse (f)	meisje
pieu (m)	bed
pieuter (se)	gaan slapen
piger	begrijpen
pompe, godasse (f)	schoen
pote (m)	vriend
taule (f)	gevangenis
toubib (m)	dokter

Argot

Argot of argotisme in het Nederlands, is een aanduiding voor slang, straattaal of Bargoens en dateert al van kort vóór 1630. De nood om over taboes te kunnen spreken zonder de verboden woorden zelf te gebruiken heeft in de meeste talen aanleiding gegeven tot het ontstaan van argot; vergelijk met *flikker*, *wippen*, *pingping*, *pruim*, *griet*, *mokkel* ... in het Nederlands, wat voornamelijk overdrachtelijk is en doorgaans beperkt tot meisjes/vrouwen, geslachtsorganen en aanverwante terminologie. Het Frans is hierin veel kleurrijker en uitgebreider: het familiale taalgebruik is doorspekt van alternatieve woorden en uitdrukkingen. Er bestaan ook verschillende soorten argot, afhankelijk van het sociale milieu waarin het ge-sproken wordt. Enkele meer bekende woorden uit argot zijn *bouffer* (eten), *fric* (geld), *nana* (vrouw, meisje), *flic* (politieagent), *truc/machin* (ding, dingetjes). Er zijn al verschillende speciale woordenboeken die deze woorden verzamelen.

Verlan

Verlan gebruikt een techniek om woorden te verdraaien: je plaatst gewoon het achterste deel vooraan; en zo is ook de naam *verlan* zelf ontstaan: het is "l'envers", maar dan op een meer fonetische manier geschreven. Zo heb je de bekendste: *vénière* (van *énervé*, boos, opgewonden), keuf (van *flic*, op zichzelf een woord uit het argot!), *céfran* (van *Français*).

Bij woorden van (in de praktijk) slechts 1 lettergreep, wordt de doffe 'e' gebruikt en omgezet tot 'eu'. Bijvoorbeeld *meuf* (van *femme* -> *fem* -> *meufem* – het achterste gedeelte wordt weggelaten om opnieuw slechts één lettergreep te hebben. Het is uiteraard niet de bedoeling dat blitse woorden langer worden dan de originele! Op dezelfde manier wordt ook *mec* (man, kerel) omgezet tot *keum* en *fête* (feest) tot *teuf*.

Tchatche

Is de chat- en sms-taal, zoals ook wij die kennen en gebruiken. Tchatche zou uit het Spaans (*chacharear*) of Occitaans (*charrar*) komen en was al eerder overgenomen als argot om 'praten,

librarianquish

Het spreekt ook vanzelf dat dit jongerenjargon ook geregeld verandert, vooral wanneer de ouders ook zo beginnen te spreken ontstaat weldra een nieuw taaltje.

babbelen' aan te duiden. Aangezien het Engelse woord voor chatten via de computer (to chat) in het geschreven Frans reeds 'kat' betekent, kon het moeilijk zó overgenomen worden en is men *tchatte* hiervoor gaan gebruiken, ook wel afgekort tot *tchat*, wellicht onder invloed van het Engelse *chat*.

In chat- en sms-taal wordt zoals in het Nederlands fonetischer en zo kort mogelijk geschreven, met vaak ook cijfers in de plaats van lettergrepen, zodat het soms een rebus wordt (denk aan ff, w817, g1 id, ...) – de uitspraak blijft ongewijzigd. Quoi wordt dus *koi*, demain wordt *2m1*, "quoi de neuf" wordt *koi 2 9*.

Samentrekkingen

Blitse taal moet snel gaan, dus moet er bespaard worden. De 'ne' van de dubbele ontkenning *ne ... pas* (/plus/rien) wordt hier ook overbodig. Zie hier de voornaamste samentrekkingen:

Je suis wordt *ch'uis*, *tu as* wordt *t'as*, *je ne sais pas* wordt *ch'ais pas* of *ch'ais pô*, *il y a* wordt *y'a*, "Qu'est-ce que tu as dit?" wordt "Qu'est-c't'as dit?"

[kestadi]. In sms-taal wordt alles nog fonetischer: "qu'est-ce que c'est" wordt bijvoorbeeld *keske C*. "Qu'est-ce que tu as ?" wordt *Kesta?*

Arabische invloeden

Door het contact met mensen van Arabische afkomst, zijn ook nieuwe woorden ontstaan. Een voorbeeld is *kiffer*, 'iets leuk vinden, ergens van houden', afgeleid van *kif*, Arabisch voor 'hasj', en in het verlengde ervan ook 'plezier'. *Kiffer* kan ook 'hasj roken' betekenen.

Tebib is een wijze in het Arabisch, in het Franse argot is *toubib* een dokter geworden. Nadien is *toubib* geëvolueerd naar *toubab*, vervolgens in verlan *babtou* of kortweg *bab* geworden, met als nieuwe betekenis een 'blanke' (gebruikt door niet-blanken).

Argotische affixen

Uit taalkundig opzicht is het argot het interessantste om verder op in te gaan, omdat daar achtervoegsels bij gebruikt worden.

Zo heeft alles wat op *~asse* eindigt een

pejoratieve betekenis, denk aan onze eigen papassen, wat wellicht uit het Frans overgenomen werd. Zo is er ook blondasse, dégueulasse, faignasse, godasse, bonasse, pétasse, ... (blonde, vies, luierik, schoen, simpele, hoer/ig, ...)

Alles wat op ~ard eindigt, duidt een persoon aan, meestal mannelijk en vaak ook pejoratief, denk aan bâtard (Nederlands: bastaard). Zo ook: connard, veinard, vieillard, motard, salopard, routard, trouillard. (Klootzak, gelukzak, oude zak, motorrijder/nozem, klootzak, reiziger/trotter, bangerik.)

Hetachtervoegsel ~oche heeft geen vaste betekenis en wordt soms voor plaatsen gebruikt: cinoche, pistoche, Bastoche (cinéma, piscine, bastille), maar ook voor andere zaken: péloche, téloche, moche, festoche. (pellicule, télévision, mal (lelijk), festival). Een recenter achtervoegsel is ~os, dat niet echt een nieuwe betekenis maakt: brutos, calmos, cassos, chicos, craignos, débilos, ... (Bruten, kalmte, ga weg!, iemand die chique probeert te zijn, beangstigend, debiel, ...)

Afko's en acroniemen

Zoals in het Nederlands, zijn er veel afko's in het Frans, die veelal ook op -o eindigen. *Frigo* en *vélo* hebben we zelf overgenomen, ook *resto* en *bio* is duidelijk. Zie hier enkele andere veelgebruikte afko's: ado, alu, anar, anniv, apéro, asso, clodo, déco, dico, proprio. (Adolescent, aluminium, anarchist, anniversaire, apéritif, association, clochard, décoration, dictionnaire, propriétaire.)

Veelgebruikte acroniemen zijn BD (bande-dessinée, stripverhaal), DRH (Directeur des ressources humaines, personeelsdirecteur), HLM (habitation à loyer modéré = sociale woning), PDG (président-directeur-général = algemeen directeur), SDF (sans domicile fixe = dakloze) en de minder bloemrijke PQ (papier cul = wc-papier) en VRP (Voyageur, Représentant, Placier, een soort van handelsreiziger).

Ook het departement waar iemand woont, wordt afgekort. Zo zegt men bijvoorbeeld "Il est du neuf-trois." (hij is van de 9-3), wat betekent dat hij in het departement 93 woont.

Krachttermen

De Fransen hebben in hun taalgebruik ook heel veel temperament: zoals Eddy Murphy in zijn

eerste films zowat elke minuut "fuck" zei, zo gebruikt men ook in Frankrijk constant krachttermen, zelfs op de radio. Een kleine greep uit het vocabularium: *merde, fait chier, va chier, connard/connasse, pétasse, casse-toi, con, enfoiré, enculé, enflure, fils de pute, salaud/salope, putain, va te faire foutre, ras le cul, crétin, nique ta mère, trou du cul, ta gueule, tu me casse les couilles*. Veel van deze uitdrukkingen kunnen aaneengerijgd worden, zoals ook in het Nederlands *godvermijjaardenondedju*. Een voorbeeld: "putain de bordel de merde fais chier con".

Parler cool

Jongeren en 'hippe' blaadjes gebruiken ook nogal wat geleende Engelse woorden, vaak uit de grammaticale context getrokken. *C'est fun!* Een jaar of 3 geleden stond het roddelblad *Voici* vol van Engelse woorden; gelukkig is dat al voorbijgetrokken. Vooral in koppen, paradeerden de Engelse woorden, bvb *Elle est trash/destroy!* (als adjectief!), Le relooking, Trop cool! Enkele andere nieuw-Franse uitdrukkingen: *speeder* (zich haasten), naast *elle est speed* (ze is gehaast; ze is hyperactief, moeilijk te volgen – ook figuurlijk), *flipper* (doordraaien), *surfer* (internetten).

Vaak wordt de betekenis verdraaid. Geroddel is bijvoorbeeld "du people" [du pi:pol] (soms zelfs 'pipole' geschreven – afgeleid van de naam van het roddelblad 'People'). "C'est du people" wordt ook gezegd over iets dat men niet au sérieux moet nemen. Totaal onverstaanbaar voor een Engels-talige!

Zo zijn er ook een aantal -ing-woorden, die Engels aandoen, maar helemaal geen Engels zijn (de juiste term volgt tussen haakjes), zoals "le footing" (jogging), le relooking (make-over), le lifting (facelift), le planning (schedule). Andere foutieve overnames zijn bvb le talkie-walkie (i.p.v. walkie-talkie), le baby-foot (i.p.v. table football), les baskets (trainers), le scoop (hot news), les waters (toilet). Enkele hybride Frans-Engels woorden zijn *pipi-room* en *surbooking* (overbooking).

In de hoop dat je wat 'Frans' bijgeleerd hebt, ga ik nu « *cocooner, comme dieu en France* ».

Lode Van de Velde

NIEUWS VAN HET ESPERANTO-FONDS CESAR VANBIERVLiet

orizontaal

Oproep 1

Door een samenloop van omstandigheden heeft de geplande uitwisseling van tijdschriften met Herzberg, gepland tijdens het FEL-congres, niet plaatsgevonden. Hierdoor zijn een drietal dozen met tijdschriften in Kortrijk blijven staan. Is er soms iemand die deze zomer deelneemt aan een activiteit in Herzberg en deze dozen (of een deel ervan) kan meenemen?

Oproep 2

'El Popola Ĉinio' was destijds een zeer populair tijdschrift bij Esperantosprekers. De papieren versie werd enkele jaren geleden vervangen door een website (www.espero.com.cn). Kortrijk heeft een bijna volledige collectie. Onlangs werden enkele ontbrekende nummers geschonken en nu zijn wij alleen nog op zoek naar het nummer 3/1996. Misschien ligt dit nummer ergens op zolder of in een kast?

Wie denkt te kunnen helpen kan schrijven naar fonds.vanbiervliet@gmail.com of eens op bezoek komen naar Kortrijk op een eerste of derde donderdag van de maand.

Inbinden

Jarenlang heeft de bibliotheek van Kortrijk de volledige jaargangen van Esperantotijdschriften laten inbinden. Door een reeks opeenvolgende besparingen is hiervoor al enkele jaren geen geld meer beschikbaar, tenzij misschien in heel

uitzonderlijke gevallen, zoals een belangrijke volledige collectie (bijvoorbeeld als het laatste ontbrekende nummer van 'El Popola Ĉinio' zou kunnen verworven worden). Er wordt nu gezocht naar alternatieve oplossingen. (Of zijn er soms hobbyboekbinders onder de lezers?)

Tra La Mondo

Het Esperanto-Fonds Cesar Vanbiervliet heeft de volledige collectie van het maandblad 'Tra La Mondo' (http://eo.wikipedia.org/wiki/Tra_La_Mondo). Er verschenen slechts drie jaargangen van (1905-1908) maar ze bestrijken wel een belangrijke periode uit de Esperantobeweging: toen vonden de eerste internationale congressen plaats, waar de taal haar bruikbaarheid kon bewijzen. Het grootste deel van de inhoud gaat echter niet over Esperanto, maar over thema's die ook nu nog in magazines gebruikelijk zijn: sport, mode, wetenschap, literatuur... Opvallend is de grote aandacht die aan militaire thema's besteed wordt. De redactie bevond zich in Frankrijk en voor het drukken zorgde de Bruggeling A.J. Witteryck.

Bij wijze van experiment werden alle nummers van de collectie gedigitaliseerd. Er wordt nog uitgekeken naar een definitieve plaats om ze op het internet te publiceren (het zijn omvangrijke bestanden van ongeveer 5 MB per nummer). De meeste nummers kunnen nu al bekeken worden via www.esperanto-kortrijk.info.

Roland Rotsaert

lin perlin photography

La 3an de junio 2007, la tagon post la Malferma Tago en Roterdamo, dum kiu mi prezentis mian unuan libron pri la Esperanto-movado en Afriko, mi komencis esplori pri la Esperanto-movado en Indonezio. La elekto de ĉi tiu lando ne estis hazarda, pro tio ke mi parolas la lingvon post preskaŭ tutjara restado tie kadre de kultura interŝanĝoprogramo kiam mi havis 18 jarojn.

Intertempe aperis tri artikoloj pri la historio de tiu movado en la revuo *Esperanto en Azio* (en la numeroj 60, 61 kaj 62, vidu www.kaem.org), kaj en novembro 2009 mi faris (subtenite de ESF) esplorojn surloke en Indonezio. Dum tiuj 18 tagoj mi tamen ne nur esploris, sed ankaŭ donis multajn enkondukajn Esperanto-lecionojn al preskaŭ 500 indoneziaj infanoj, lernantoj, studentoj kaj plenkreskuloj. KAEM donacis lernomaterialojn kaj Katalin Kováts de edukado.net helpis min prepariĝi por la instruado.

Revene mi kreis Facebook-grupon, kiu provas kunligi tiujn lernantojn, i.a. por pli bone povi kontakti ilin por mia sekva instruvojaĝo. Ĉar jes, mi planas reiri al Indonezio, jam ĉi-jare, por daŭrigi la esploradon kaj instruadon, kaj se estas sufiĉe da intereso, ankaŭ okazigi KER-ekzamenojn. Nun mi

volas peti vian helpon por mia sekva vojaĝo kaj pri la esplorado.

Kiel helpi por la vojaĝo?

Eblas subvencii la vojaĝon, la instrumaterialojn kaj la ekzamenojn (por ke la indonezianoj ne pagu la tutan sumon por la ekzamenoj) per ĝiro al la konto de la Fondaĵo Azio ĉe UEA. Nepre menciu 'por indonezia instruvojaĝo'.

Ankaŭ eblas aĉeti DVD-on kun intervjuo kiun Katalin faris kun mi tuj post mia reveno. La intervjuo temas pri la instruado kaj la prepariĝo por ĝi. Tiu kiu donacas minimume 20 eŭrojn por la projekto, ricevos la DVD-on. Pro praktikaj kialoj, en tiu okazo bv. ĝiri al mia UEA-konto hego-v, kaj ankaŭ sendu al mi (vidu sube) mesaĝon kun via adreso. La produktokosto de la DVD kaj la sendo estas ĉ. 5 eŭroj, tiel via donaco sumos ĉ. 15 eŭrojn. La filmo spekteblas ankaŭ en la reto (vidu sube).

Kiel helpi pri la esplorado?

La unuaj esperantistoj en la nuna Indonezio estis, komence de la antaŭa jarcento, krom kelkaj britoj,

Batam,
9a de
novembro

kaj jam frue tamen ankaŭ lokaj homoj, precipe nederlandanoj. Ankaŭ poste ankoraŭ venis esperantistoj al Nederlanda Hindio. Pri pluraj el ili mi ne trovas informojn, kiel naskiĝ- kaj mortdatojn, nek ekz. ĉu ankoraŭ vivas familianoj iliaj kiuj povus rakonti pri siaj parencoj. Ĉar estis pluraj nederlandaj Esperanto-asocioj en tiu periodo kiuj poste unuiĝis, ankaŭ ŝajnas malfacile retrovi informojn pri ekz. la jam ne plu ekzistanta asocio La Estonto Estas Nia, kiu havis membrojn en Indonezio. Mi povas disponigi liston de la nomoj de tiuj pri kiuj mi serĉas informojn. Ankaŭ homoj kiuj en la 50aj aŭ 60aj jaroj korespondis kun indonezianoj povus havigi al mi interesajn informojn. Do ne hezitu kontakti min! Koran antaŭdankon!

Eblas legi pli pri mia vojaĝo en www.ipernity.com/blog/edukado.net/201669 kaj spekti la filmojn ĉe <http://www.ipernity.com/doc/edukado.net/7373718/> La Facebook-grupo troveblas ĉi tie: <http://www.facebook.com/group.php?gid=205294336248>.

Mia retadreso estas heidi.goes@gmail.com kaj mia hejma adreso Assebroeklaan 2, BE-8310 Brugge, Belgio.

Heidi Goes

Kurso de Heidi en Yogyakarta

Kurso de Heidi en Yogyakarta, gimnastiko en Esperanto

Teletekst

De teletekst-pagina 888 is bedoeld voor doven en slechthorenden, maar men schat dat dit maar één derde van de gebruikersgroep is. De snelle montagetechnieken en de verminderde aandacht voor zuiver Nederlands maken dat steeds meer mensen ondertiteling nodig hebben om een programma te kunnen volgen.

*(Kerk en Leven,
31.3.2010)*

Engels als beleidstaal

Jong VLD wil het Engels toestaan als beleidstaal, dit wil zeggen dat overheden – gemeenten, de VDAB, de Vlaamse overheid, de fiscus – met bedrijven en burgers ook in het Engels moeten kunnen communiceren en niet langer alleen in het Nederlands. Ook het taalgebruik in het bedrijfsleven versoepelen zodat bedrijven ook met hun werknemers ook in het Engels kunnen communiceren. Dat beslisten de jonge liberalen op hun congres in Antwerpen. Het was hun voorbereiding op het nakend ideologisch congres van de moederpartij, Open VLD.

*(www.standaard.be,
18.4.2010)*

Tweetalig onderwijs

„Waarom is tweetalig onderwijs geen evidentie in Brussel? In Barcelona is dat bijvoorbeeld wel zo. In Bilbao ook. Dat moet toch kunnen”. (Een moeder met Spaanse roots wil voor haar kind enkele vakken in het Frans, andere in het Nederlands,

*(De Standaard,
overgenomen door Brussel deze week,
15.4.2010)*

Hulpoproepen

De Commissie Binnenlandse Zaken van de Senaat keurde op 20 april 2010 een wetsvoorstel van Christine Defraigne goed dat moet garanderen dat noodoproepen in vier talen (Frans, Nederlands, Duits en Engels) kunnen behandeld worden. Wegens de regeringscrisis kan het wel nog een tijd duren eer het voorstel effectief wet wordt.

Gemeenschappelijke ingenieursopleiding in het Engels.

De VUB en de ULB, de Nederlandstalige en Franstalige Brusselse universiteit, zullen een reeks gezamenlijke ingenieursopleidingen organiseren. Die zullen deels of volledig in het Engels gegeven worden en richten zich op een internationaal publiek.

*(www.standaard.be,
27.4.2010)*

Fransman die Nederlands spreekt heeft een streepje voor, maar...

„Vlamingen appreciëren het dat een Franstalige zijn best doet om hun taal te spreken, en als Fransman heb ik bovendien nog een streepje voor. Dat heb ik kunnen vaststellen toen ik als lichttechnicus een opdracht had in het cultureel Centrum van Dolbeek. Daar is Frans spreken taboe. Ik probeerde me in het Nederlands verstaanbaar te maken, en zodra de andere wisten dat ik Fransman was, begon iedereen Frans met mij te spreken.”

*(Danser-choreograaf Etienne Gilloteau,
Brussel deze week,
5.6.2010)*

Taalproblemen en zware ongevallen

Bij het voorkomen van zware ongevallen op de werkvloer wordt onvoldoende rekening gehouden met de factor taal. Zo is de mijnramp van Marcinelle uit 1956 wellicht onrechtstreeks veroorzaakt doordat een Italiaanse arbeider, tegen de instructies in, een wagentje in een mijnlift laadde, dat daarna klem raakte. Paul Lindhout, inspecteur-specialist bij de arbeidsinspectie, promoveerde op 10 mei 2010 op dit onderwerp aan de TU Delft.

(www.tudelft.nl)

De man die 70 talen kende

In Bristol (VS) is Jérémie Curi overleden. Hij leerde 70 antieke of bestaande talen en was wereldbekend wegens zijn kennis van de Mongoolse talen.

(Samengevat uit Tra La Mondo, maart 1907, zie origineel op www.esperanto-kortrijk.info)

La Vortaro

Er is een nieuwe versie beschikbaar van het elektronisch woordenboek „La Vortaro” (te downloaden op <http://pagesperso-orange.fr/la-vortaro/>), ook geschikt voor Windows 7. De installatie gebeurt in twee fasen: eerst het eigenlijke programma, en daarna de gewenste taalmodule(s). Noteer de instructies op het voorlaatste scherm van de installatie van de taalmodule; die zijn nodig bij het eerste gebruik. „La Vortaro” is een partner van het FREELANG-project, met 130 talen.

WikiTrans

De Esperanto-versie van Wikipedia behoort met 130.000 artikels tot de middenklasse. Ter vergelijking: voor het Engels zijn er 3 miljoen artikels. Dank zij WikiTrans is het aantal Esperanto-artikels plots verveelvoudigd. Een van oorsprong Deens project heeft automatisch honderdduizenden

Engelse artikels naar het Esperanto vertaald (zoekscherm op <http://epo.wikitrans.net/>). Het is wellicht efficiënter deze (begrijpelijke, maar zeker niet perfect vertaalde) artikels bij te schaven in plaats van veel tijd te steken in creëren van nieuwe artikels. Midden mei bleek dat bijschaven echter nog problematisch te verlopen, wegens allerlei codes die onverwachte resultaten opleveren in de definitieve tekst.

(www.ipernity.com/blog/37943/248693,
<http://epo.wikitrans.net/>)

Eindverhandelingen

Af en toe schrijft een student een thesis over Esperanto of een verwant onderwerp, maar meestal blijft dit studiewerk achteraf ongebruikt. Om dit te vermijden worden deze werken voortaan verzameld op:

www.edukado.net/pagina/Legejo/149/#700.

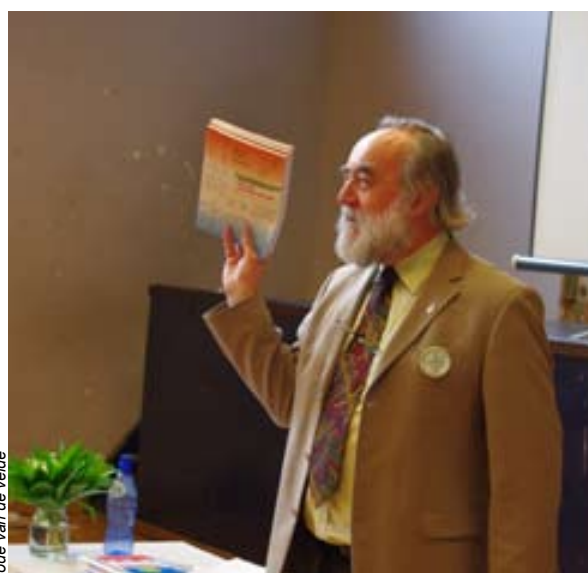
BENELUKSA KONGRESO

horizontaal

Al la Beneluksa Kongreso venis 130 homoj el 10 landoj, kaj aldone ankoraŭ 19 pliaj homoj el Pollando kiuj kaptis la okazon por viziti nian landon, kunlabore kun Esperantotur.

Al la partoprenantaro lastmomente aldoniĝis kubano kiu nuntempe loĝas en Valonio kaj la unuan fojon parolis la lingvon en kongreso! Ni ĝojis ankaŭ pro la partopreno de pluraj aliaj esperantistoj el Valonio kaj esperas renkontiĝi pli ofte.

La lingvofestivalo je vendredo kun vespere popobalo/koncerto de Kapriol' logis ankaŭ ±15 ne-esperantistojn. Por la sabata ekskurso al Saeftinghe subite la suno decidis brili kaj lumigi nian biciklan vojon por pli ol 30 kuraĝuloj. La priskribo pri la situacio en Doel ege tuŝis la aŭskultantojn; iuj ankaŭ konis similan situacion.

lode van de velde

lode van de velde

lode van de velde

Dimanĉe okazis jubileo de Movado sen Nomo kun prezento de ties jubilea libreto "Kruo de saĝo – 30 jaroj Movado sen Nomo", kiu kolektas ĉiujn aperintajn levilkartojn.

Plie okazis 2 promenoj unuavice por eksterlandanoj kaj 2 ankaŭ interaj por lokuloj: arkitektura

promeno kaj subtera ekskurso tra Ruij. Kompreneble okazis ankaŭ deko da prelegoj kaj interkona vespero gvidata de ILEI.

La organiza teamo dankas ĉiujn partoprenintojn kaj ĉiujn kontribuintojn kaj helpintojn kiuj igis la kongreson sukcesa.

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto doorgaan. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN – Groep “Esperanto-Antwerpen”

<http://esperanto-antwerpen.weebly.com/>

Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.00 uur. Iedereen is welkom.

Elke vrijdagavond is er een bijeenkomst. Het programma zal tijdig verschijnen op volgende webstek: <http://esperanto-antwerpen.weebly.com/>

02 juni: Terugblik op het Benelux-congres: foto's en .... anekdoten van de deelnemers.

09 juni: Lode van de Velde. Fotografie cursus: compositie.

16 juni: Lode Van de Velde. Fotografie cursus: hoe met de computer foto's verbeteren.

23 juni: In het Esperantohuis zijn tientallen Esperantotijdschriften ter beschikking. Een avondje grasduinen ...wellicht doen wij onvermoede ontdekkingen.

30 juni: Muziekdozen: een poëtische documentaire over een Zwitserse traditie

06 augustus: We spelen scrabble

13 augustus: Jakvo Schram brengt verslag uit over het SAT-congres in Roemenië

20 augustus: Een bezoek aan het virtuele Esperantomuseum van UEA

27 augustus: Verslagen over het wereldcongres in Havana (Cuba)

BRUGGE

Hou onze webstek:

www.esperanto-brugge.weebly.com in het oog voor de komende activiteiten of vraag meer informatie via: heidi.goes@gmail.com.

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo

<http://users.belgacom.net/EBG>

Opgelet: nieuwe vergaderplaats: gebouw Van

Maerlant, op de hoek van de gelijknamige straat en de Belliard-sstraat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij metrostation Maelbeek. Aangezien dit gebouw tot de Europese Instellingen behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden.

Info: Hélène Falk, Eikenlaan 7, 1640 Sint-Genesius-Rode, tel.: 02 358 42 14, helene.falk@skynet.be

DILBEEK-PAJOTTENLAND

In Dilbeek komt een groep Esperantisten maandelijks samen in het kader van “kennisbeurs Pajottenland. Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijkstraat z/n, 1700 Dilbeek, elke laatste zaterdag van de maand (één uitzondering december = voorlaatste zaterdag), tussen 14 en 16 uur.

GENT – La Progreso

<http://www.esperanto.be/gent>

(Geen bijeenkomst tijdens de zomervakantie.)

KALMTHOUT - La Erikejo

<http://users.telenet.be/La.Erikejo/Index.htm>

25 juli: Terrasbijeenkomst: bezoek aan het park van Kapellen, petanque en iets drinken in de nabije drinkgelegheid.

KAPELLE – Esperanto-Grupo “Meza Zelando”

Voor onze avonden, de laatste vrijdag van de maand om 19.30 u., worden we telkens bij een ander clublid te gast ontvangen. Inlichtingen over programma en plaats van samenkomst bij Sally en Dies Krombeen, tel.: (0113) 34 15 63 of Rie en Kees Dentz, tel.: (0118) 61 48 34.

LEUVEN - Esperanto 3000

<http://www.esperanto.be/esperanto3000>

(Geen bijeenkomst tijdens de zomervakantie.)

OOSTENDE - La Konko

Alle activiteiten gaan door in de Vercamers-school, Northlaan 14 te Oostende.

Meer info : Marc Cuffez, voorzitter via 0486 362435

of marc.cuffez#telenet.be; Flory Witdoeckt, ondervoorzitter via 059 702914 of flory2#witdoeckt.be

In het kader van Oostende, Cultuurstad van Vlaanderen 2010 neemt La Konko deel aan 2 activiteiten deze zomer. Beide activiteiten gaan door op het Pauluspleintje, iets rechts van de Petrus- en Pauluskerk van Oostende :

* Zaterdag 3 juli vanaf 14u30 - 17u :

De Oostendse bierjutters vieren hun 15-jarig bestaan met hun jaarlijkse proefnamiddag. La Konko zal dit opluisteren met liedjes in het Neder-

lands en Esperanto van de Oostendse zangeres Lucy Loes. Ook de Europese hymne zal gezongen worden.

* zaterdag 14 augustus in de namiddag :

Deelname aan de Oostendse dag van de Paulusfeesten met een stand en het brengen van liedjes in Esperanto.

TIENEN – La Hirundo

<http://home.tiscali.be/lahirundo/>

(Geen bijeenkomst tijdens de zomervakantie.)

Monato
INTERNACIA MAGAZINO SEN DEPENDAN

- Politiko
- Sporto
- Scienco
- Komputado
- Moderna vivo
- Hobio ...

Onafhankelijk, internationaal tijdschrift over politiek, economie en cultuur.

Maandelijks tijdschrift in de internationale taal Esperanto; lezers in 65 landen; oprichter: Stefan Maul; 31ste jaargang; verschijnt in principe de eerste van elke maand.

Aboneer nu!
49 EUR / jaar
(11 nummers)

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN *Esperanto-Antwerpen*, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00, E-post: esperanto-antwerpen#esperanto.be

BRUGGE *Paco kaj justeco*, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, 8310 Brugge, tel.: (0)50 675178, heidi.goes#gmail.com

BRUSSEL H. Falk, Eikenlaan 7, 1640 St.-Genesius-Rode, tel. 02 358 42 14, E-post: helene.falk#skynet.be

GENT *La Progreso* Katja Lödör, Peter Benoîtlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77, E-post: gent#esperanto.be

KALMTHOUT *La Erikejo*, Mireille Smet-Storms op 03 666 83 19 of via mireillestorms@hotmail.com

KORTRIJK *La Konkordo* P. Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30, E-post: piet.glorieux#gmail.com
- Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96.

LEUVEN *Esperanto 3000* Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12, E-post: rogergoris#base.be.

LIMBURG *Limburgse Esperantovereniging* H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer, tel.: 011 63 55 92, E-post: henri.schutters#skynet.be.

LONDERZEEL Frederik Van den Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel, tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65, E-post: comite.jean.pain#skynet.be.

OOSTENDE *La Konko* Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65 (gsm)

ROESELARE / TIELT zie KORTRIJK

TIENEN *La Hirundo* B. Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen, tel.: 016 81 52 46, e-post: bert.boon#skynet.be.

TURNHOUT Daniel Van Herpe, Koningin Fabiolalaan 2, 2360 Oud-Turnhout, tel.+fax: 014 45 13 29, E-post: dan.vanherpe#telenet.be.

Contactadressen in Nederland

ALKMAAR Afdeling Alkmaar, Bert Klijn, Klipper 119, 1721 GW Broek op Langedijk, Tel 0226-314183, E-post: esperanto.alkmaar#gmail.com

ALMELO G.C.A.M. Dercks, Molenstraat 20, 7607 AL Almelo, Tel. 0546 819403.

APELDOORN: Mevr. A. Schouten, Dintel 20, 733 MC Apeldoorn, Tel. 055 5332923.

BEVERWIJK *Stelrondo* R. Moerbeek, Zwaansmeerstraat 48, NL-1946 AE Beverwijk, tel.: (0251) 23 10 79.

DEN HAAG *Internationaal Esperanto-Instituut (IEI)* Riouwstraat 172, NL-2585 HW Den Haag, tel.: (070) 355 66 77.

DEN HELDER *Contact*: Kruiszwijn 1205, NL-1780 LE Den Helder.

DEVENTER zie **ALMELO**.

EINDHOVEN R. Bossong, Floraplein 23, NL-5644 JS Eindhoven, tel.: (040) 211 41 62.

ENSCHDE Corrie Kwantes, Marnixstraat 57, 2023 RB Haarlem, Tel 023-5276561.

GRONINGEN *Esperantocentrum*, T.W.S. Mansholtstraat 25, NL-9728 MC Groningen, tel.: (050) 527 45 72.

HAARLEM-HEEMSTED *Komprenado faras pacon* C. Duivenvoorden-Kors, Kamerlingh Onnesstraat 40, NL-2014 EM Haarlem, tel.: (023) 524 57 13.

HELMOND Toine Gremmen, Nassastraat 3, 5707 HL Helmond, tel.: (0492) 54 44 72.

'S HERTOGENBOSCH S. Bosga, Rijzertlaan 46, postbus 2141, 5202 CC 's Hertogenbosch.

LEIDSCHEMENDAM-VOORBURG: M.H. Erasmus-van Zadelhoff, Laan van Oostenburg 40, NL-2271 AP Voorburg, tel.: (070) 38635 29, E-post: marjet.erasmus#zonnet.nl

ROTTERDAM *Merkurio* P. Schuil, Park Vossendijk 331, 3192 XG Hoogvliet, tel.: (010) 416 14 49.

TANEF/La Migranto Aad Demmendaal-o/d Brouw, Boekenrode 11, NL-3085 JA Rotterdam.

TERNEUZEN Zeland-Flandruja Esperanto-Grupo J. den Toonder, Axelsestraat 6, 4537 AJ Terneuzen.

VOORBURG: zie Esperantogroep LEIDSCHEMENDAM-VOORBURG

ZAANDAM J.K. Hammer Taxusstraat 7, 1505 AA Zaandam, Tel 075-6166931, E-post: ko.hammer#planet.nl

ZEELAND S.P. Smits, Lange Noordweg 3, 4453 RC 's-Heerenhoek, Tel 0113-351456, E-post: spsmits@hotmail.com

ZEEUWS-VLAANDEREN: Det Koning, van Speykstraat 19, 4535 BN Terneuzen, tel.: 0115 – 694 670, E-post: det#digitalplaygrounds.com

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra EsperantoLigo Frankrijklei, 140, B-2000 Antwerpen, Tel.: 03 234 34 00, Fax.: 03 233 54 33, Epost: info#fel.esperanto.be, Internet: www.esperanto.be

Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara Asocio p/a Frankrijklei 140, B2000 Antwerpen, Tel.: 03 234 34 00, Epost: fleja#esperanto.be.

ILEI-Belgio: Iwona Kocieba, Graaf de Fienneslaan 54, BE-2650 Edegem, iwona.kocieba#telenet.be

Esperanto Scoutsvereniging/Skolta EsperantoLigo (SEL) Stein Hautekees, St Gillisplein, 17 B-3300 Kuntich- Tienen, stein.hautekees#advalvas.be Zie ook: www.lahirundo.yucom.be

Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16, B6001 Charleroi (Marcinelle), Tel.: + fax: 071 43 14 13, Epost: mardelforge#brutele.be.

Belga Esperanto Fervojista Asocio (Sporwegesperantisten), Lucien De Sutter, Frère Orbanstraat 210, 8400 Oostende, Tel:059 50 18 25.

Esperanto Nederland, Tulpstraat 110, 2841 AE Moordrecht (Nederland), Tel.: 0182-374058, E-post: sekretario#esperanto-nederland.nl.

Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Officejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL3015 BJ Rotterdam, tel.: 00 31 10 436 10 44, Epost: uea#inter.nl.net.

Bestuursleden van FEL

Voorzitter: Lode Van de Velde, Hof Van Tichelen 20/3, 2020 Antwerpen, 03/899.08.73, lodchjo@yahoo.com

Ondervoorz.: Flory Witdoeck, Wapenplein 17 - 8, 8400 Oostende, 059/70.29.14, flory2#witdoeck.be

Penningm.: Bart Demeyere, Albert Dyserynckstraat 28, 8200 Brugge bart.demeyere#esperanto.be

Secretaris: Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65, marc.cuffez#telenet.be

Bestuurslid: Walter van den Kieboom, Wapenplein 17 - 8,, 8400 Oostende, 059/70.29.14

Bestuurslid: Helena Van der Steen, Turnhoutsebaan 459, 2140 Borgerhout, h.vdsteen#scarlet.be

Bestuurslid: Yves Nevelsteen, Maalftebruggestraat 165a, 9000 Gent, Tel. 09/3307156, yves#ikso.net

Hoeveel Esperanto
kun je leren
op 2 weekendjes tijd?

alerzy

Doe mee en je zult versteld staan!

- Wij nodigen u uit voor de beginnerscursus Esperanto die plaats zal vinden in Louvain-la-Neuve (universiteitsstad in de omgeving van Brussel).
- De cursusduur bedraagt 25 uur gedurende twee opeenvolgende weekends (16-17 en 23-24 oktober 2010).
- De cursus wordt uitsluitend in het Esperanto gegeven. Ze is dus voor iedereen geschikt, ongeacht taalachtergrond.
- Het inschrijvingsgeld voor de cursus (boeken, zaalhuur, fotokopieën etc.) bedraagt € 75 voor de 25 uur.
- Het inschrijvingsgeld voor de cursus + avondmaaltijd (op zaterdag) + overnachting en ontbijt + vervoer ter plaatse bedraagt € 140.
- Voor studenten en jongeren beneden 26 jaar is dit respectievelijk: € 30 / € 60.
- Voor vragen of inschrijving, aarzel niet om contact op te nemen met André Demarque via [ademarque#skynet.be](https://www.facebook.com/ademarque#skynet.be) of 010 41 29 25.